



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 192/2012-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., B., zastúpenej advokátskou kanceláriou P., spol. s r. o., P., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. P. P., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 286/2010 zo 14. decembra 2011 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., o d m i e t a ako neprípustnú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou P., spol. s r. o., P., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. P. P., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 286/2010 zo 14. decembra 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

*Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je ako žalovaná v 1. rade účastníčkou súdneho konania v právnej veci žalobcu Mgr. J. D. (ďalej len „žalobca“) v konaní o ochranu osobnosti, pričom rozsudkom okresného súdu jej bola uložená povinnosť, aby v denníku Korzár zverejnila «Žalovaný v 1. rade P., a. s. je povinný do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku v denníku K. uverejniť ospravedlnenie nižšie uvedeného znenia a to na titulnej strane denníka a na rovnakom mieste a rovnakou veľkosťou písma v titulku ospravedlnenia a v texte ospravedlnenia, ako boli použité v titulku a v texte článku uverejnenom na 1. strane denníka K. zo dňa 9. 10. 2002 s titulkom „Havaroval opitý riaditeľ Policajnej inšpekcie v K.“:*

*Ospravedlnenie: Obchodná spoločnosť P., a. s... uverejnila v denníku K.*

*- dňa 9. 10. 2002 na titulnej strane článok – „Havaroval opitý riaditeľ Policajnej inšpekcie v K.“, v ktorom bolo uvedené, „že dopravné nehody policajtov, ktorí si za volant sadli pod vplyvom alkoholu už nikoho neprekvapujú. Včera spôsobil, jednu z nich riaditeľ policajného inšpekčného odboru v K. J. D.“,*

*- dňa 10. 10. 2002 na titulnej strane článok „Opitý policajt bol pred nehodou na koberci u šéfa pre alkohol“, v ktorom bolo uvedené, „že riaditeľ policajnej inšpekcie MV SR v K. J. D., ktorý v utorok popoludní opitý havaroval na služobnom aute už nie je príslušníkom polície“,*

*- dňa 18. 10. 2002 článok – „Opitý policajt mal v aute sedatíva – v súčasnosti sa lieči. J. D. hodnosť nestratí, rovnako výsluhový dôchodok“, v ktorom bolo uvedené, „že riaditeľ policajnej inšpekcie minúty utorok popoludní havaroval na služobnom aute neďaleko N., pričom mal v krvi 3.04 promile“,*

*- dňa 22. 10. 2003 na druhej strane článok „Exšéfovi k.úradu inšpekčnej polície J. D. zanikla zodpovednosť za nehodu pri N.“, v ktorom bolo uvedené, že „kauza exšéfa k. pobočky Úradu inšpekčnej služby PZ J. D., ktorý mal pred rokom s vyše 3 promile alkoholu v krvi zapríčiniť dopravnú nehodu pri N. vyvrcholila šokujúcim záverom“.*

*Pre tvrdenie, že J. D. spôsobil dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu nemal denník K. nikdy žiadne vierohodné dôkazy. Uverejnenými údajmi došlo k zásahu do cti a dôstojnosti J. D., ktorému sa týmto ospravedľujeme.»*

Rozsudok okresného súdu sťažovateľka napadla odvolaním.

*O sťažovateľkou podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu vo vyhovujúcich výrokoch vo veci samej potvrdil. Podľa názoru sťažovateľky „rozhodnutie je nezákonné a v rozpore s právami zakotvenými ústavou. Namietame porušenie našich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...*

*Máme za to, že rozhodnutie súdu je v časti, ktorá nadobudla právoplatnosť, nesprávne a protiústavné a to z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, no konanie má i procesné vady a súd taktiež dospel k rozhodnutiu na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Rozhodnutie súdu podľa nášho názoru dokonca vykazuje známky rezignácie na spravodlivosť. Rozhodnutie súdu neakceptuje ani samotný obsah súdneho spisu a tam nachádzajúce sa dokumenty. Súd teda v tejto časti vec rozhodol svojvoľne a nie na základe vykonaného dokazovania...*

*Krajský súd v danom prípade potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým tento vyhovel žalobe žalobcu o ochranu osobnosti tým, že nám uložil povinnosť uverejniť ospravedlnenie. Súd v odôvodnení týkajúcom sa ospravedlnenia iba bez ďalšieho odkázal na dokazovanie, ktorým malo byť preukázané, že údaje boli nepravdivé a že zverejnením týchto informácií sme mali neoprávnene zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Neviedol, ako, kedy, či v akej miere, na základe akých dôkazov, či úvah súd dospel k takémuto záveru, a akým spôsobom má žiadané a súdom uložené ospravedlnenie napraviť predmetný stav a pod. Nevysporiadal sa primeraným spôsobom s našimi odvolacími námietkami. Rozhodnutie je v tejto časti nezrozumiteľné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Bola nám tak odňatá možnosť konať pred súdom.“.*

*Vzhľadom na uvedené po rozsiahlej argumentácii sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne vyslovil nález: „Základné právo obchodnej spoločnosti P., a. s., na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na slobodu prejavu a slobodu rozširovania informácií podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 286/2010 zo dňa 14. 12. 2011 porušené boli.*

*Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 11 Co 286/2010 zo dňa 14. 12. 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

*Obchodnej spoločnosti P., a. s., priznáva náhrada trov konania v sume 323,50 EUR (slovom tristodvadsaťtri eur a päťdesiat centov), ktorú jej je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu – P., spol. s r. o., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Zásada subsidiarity je okrem iného aj odrazom princípu minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Zo spisu, ktorý si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že sťažovateľka podala vo svojej veci dovolanie ešte predtým (t. j. 19. marca 2012), ako podala sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (20. marca 2012). V okolnostiach daného prípadu tak sťažovateľka podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu [Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací a ústavný súd], čo v podmienkach právneho štátu, ktorý rešpektuje princíp právnej istoty, nie je ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na to, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľky predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľkou využitý, ako predčasné.

Ústavný súd sa v ostatnom období aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) odklonil od svojej predchádzajúcej judikatúry a v súčasnosti vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež judikoval (napr. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Preto nie je odôvodnené, aby sťažovateľ v prípade, ak podal dovolanie, zároveň podal aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu tiež rozsudok ESLP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľky pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k predĺženiu konania o sťažnosti a navádzalo by to potenciálnych sťažovateľov na obdobný postup, aký zvolila v danom prípade sťažovateľka, t. j. na paralelné podávanie sťažnosti ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Z týchto dôvodov sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratione temporis* ju po predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2012